

Asukkaiden ääni ja sen merkitys kaupunkisuunitelussa

Tuomo Pollari

23.10.2024

Minä väitän

Puhdas muutosvastarinta ”NIMBYily” ei ole yleinen vaikuttamisen motivaatio.

Useammin kyse on halusta vaikuttaa itselle tärkeiden paikkojen muutokseen – tai puuttua siihen, että joku ulkopuolinen sanelee muutokset

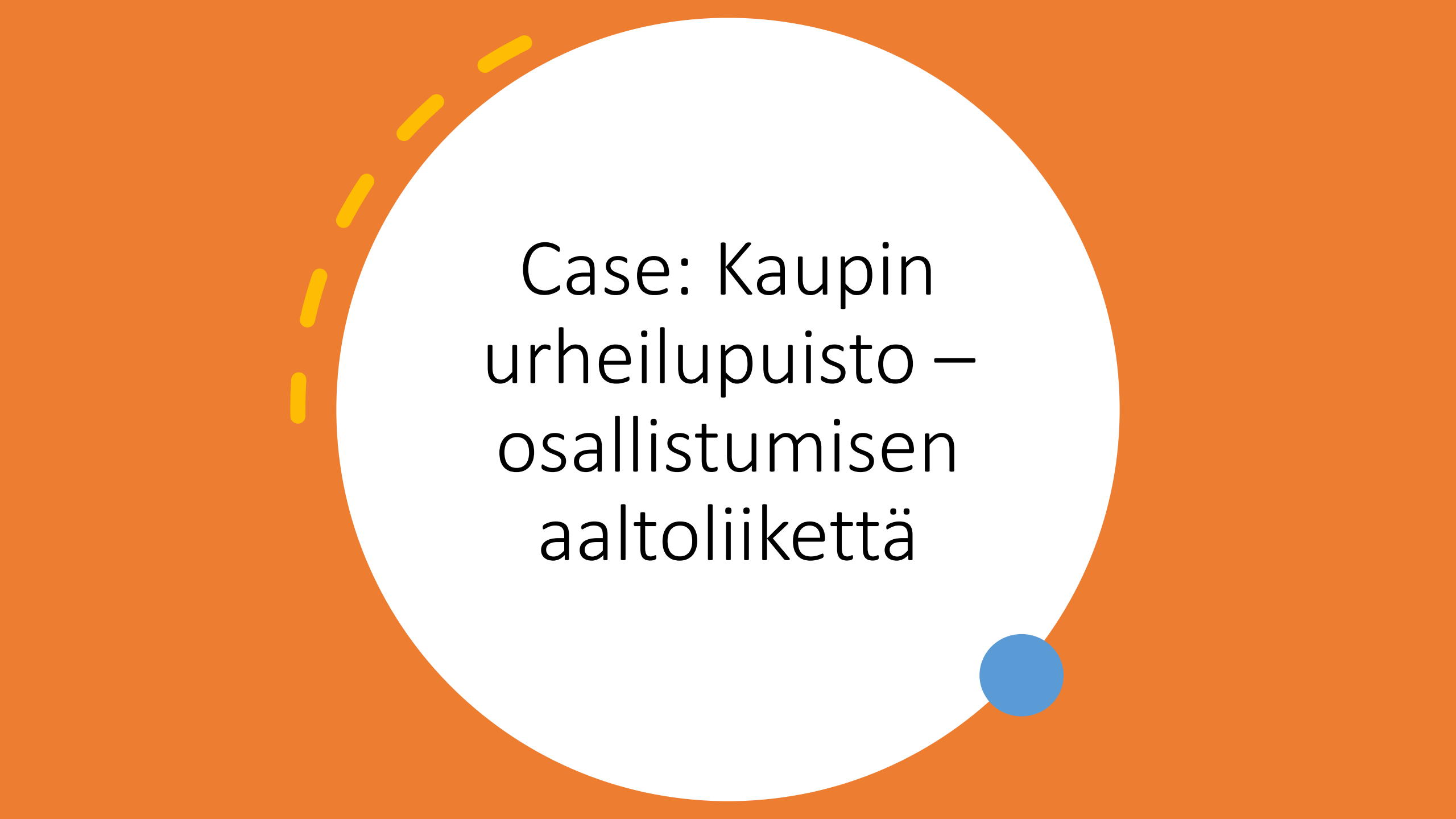
Asukkaille virkistys- ja luontoarvot sekä alueen viehättävyys ovat merkittäviä, samoin muutosten vaikutukset ympäröiviin alueisiin.

Esimerkkejä

Asukkaiden ääni on muuttanut suunnitelmia, mutta luotiin tarpeetontakin konfliktia kun ei riittävän varhain luotu riittäviä mahdollisuuksia vaikuttaa

- Eteläpuisto
- Heinäpuisto
- Hakametsä - Tartonpuisto
- Kauppi

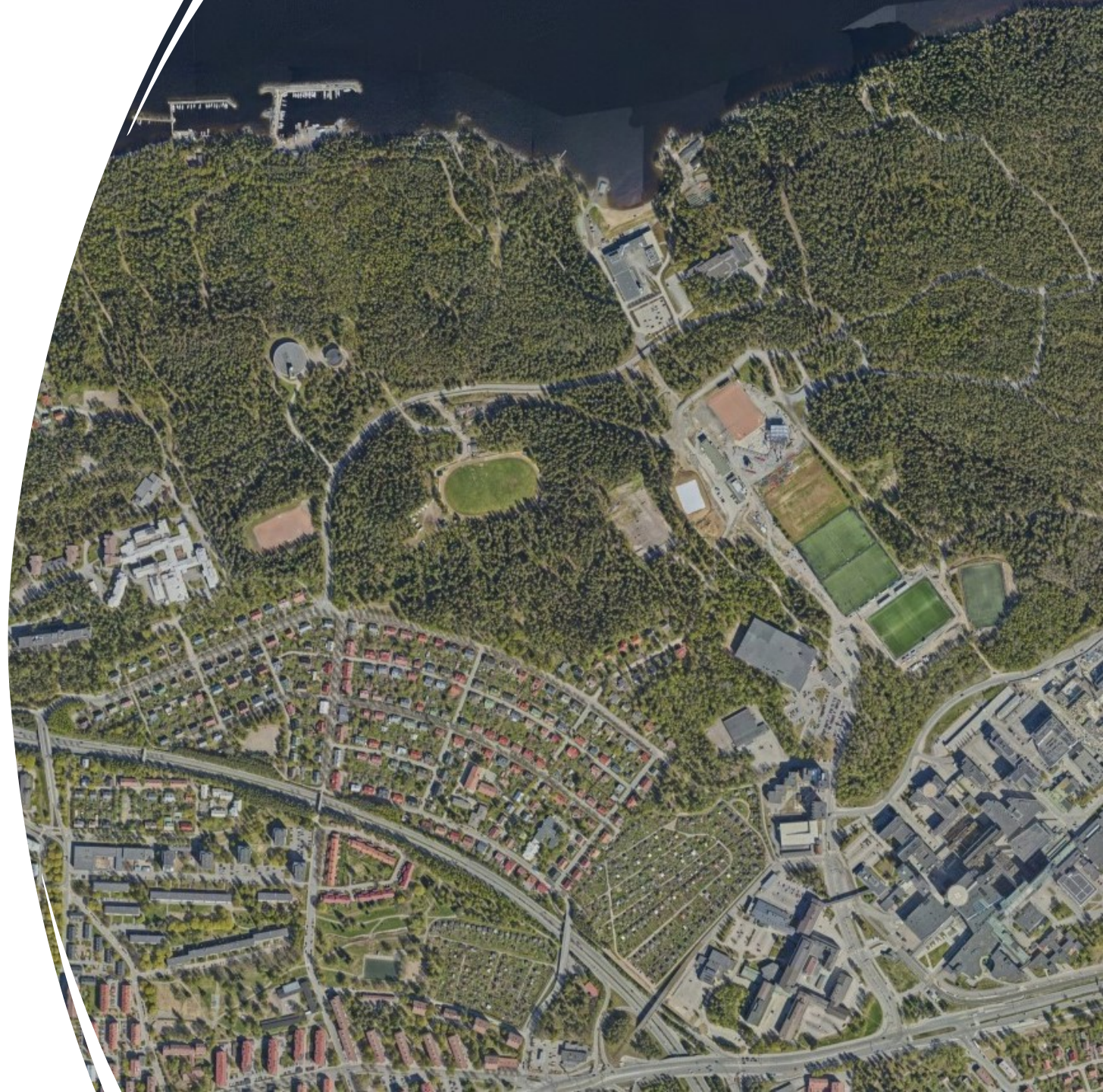

Case: Kaupin
urheilupuisto –
osallistumisen
aaltoliikettä

Taustaa urheilupuistosta

- Urheilupuiston luonne kaksijakoinen:
 - Kilpaurheilun harjoitus- ja kilpailupaikka
 - Lähiasukkaiden virkistysalue, portti Kaupin luontoon
- Sijainti myös moniulotteinen:
 - Lähellä keskustaa, linnuntietä rautatieasemalle 2km
 - Käytännössä kiinni Petsamon omakotitaloalueessa ja nykyään myös Kaupin kampuksen kerrostaloissa
 - Mutta toisaalta erillään asutuksesta ja muista toiminnoista
 - Jyrkkä muutos tiiviistä rakentamisesta Kaupin kaupunkimetsiin

Alue, jonka muutokset koskettavat monia - mutta myös ristiriidat sisäänrakennettuja

Alueen
muutokset sekä
vaikutusmah-
dollisuudet & -
mahdottomuu-
det

- Kauppi Sports Centerin rakentaminen 2016
- Vertaissuunnittelu 2017-2018
- Pesäpallostadionin rakentaminen 2020-2021
- Asemakaavoitus 2020-2022
- Vinttikoirarata 2024
- Pienemmät muutokset: pysäköintipaikat, matkaviestintukiasemat, hiihtolatujen levennykset

Kauppi Sport Center 2016: ”tähän tulee urheiluhalli”

- Lähtölaukaus urheilupuiston muutoksiin
- Hankkeessa toteutettiin yksityinen urheiluhalli vuoden 1969 asemakaavan perusteella
 - Lupa on poikkeuksellinen suhteessa alueen sijaintiin
- Merkittävät vaikutukset niin ympäristöön, liikenteeseen kuin alueen ulkonäköön
- Rakennuslupaan on yleisestikin erittäin vähän vaikutusmahdollisuuksia ja toimijan asenne asukasyhdistykseen lähinnä vihamielinen

Vertais-
suunnittelu
2017-18:
asukkaiden
ääntä
kuunnellaan

- Suunnittelualueena koko Kaupin alue urheilupuistosta moottoritiele
- Hyvin vähän reunaehtoja ideoille
- 12 vapaaehtoista ryhmää
- Positiivista:
 - Mahdollisuus suunnitella itse eikä pelkästään kommentoida muiden
 - Ensimmäinen kerta kun tuli tunne, että alueen tulevaisuuteen pääsee vaikuttamaan
- Negatiivista
 - Työllistää osallistujia paljon → korkea osallistumiskynnys
 - Isot urheiluseurat eivät osallistuneet

Pesäpallostadion 2021: ”Se tulee tähän”

- Käytännössä pesäpallostadionin toteutus päätettiin jo ennen alueen asemakaavan vahvistamista
- Rajoitti mahdollisuuksia vaikuttaa asemakaavavaiheessa
- Asukkaiden ääntä ei kuultu, esim.
 - Vaikutukset ulkoilureitteihin (nykyisin merkittäviä sulkuja ja kiertoteitä)
 - Merkittävä estevaikutus kuljettaessa Kaleva-Petsamo suunnasta kohti Kaupin metsiä

Asemakaavoitus
2020-2022:
vaikuttamisen
paikka

- Aukkaiden vaikuttamisen paikka - muilta osin kuin pesäpallstadionin osalta
- Aukkaita kuitenkin kuultiin hyvin ja tuli tunne, että mielipiteillä oli vaikutusta lopulliseen asemakaavaan
- Erityisesti luontoarvot tunnistettiin kartalla
- Vertaissuunnittelussa esille nousseita tekijöitä tuotiin kaavakartalle ja oheismateriaaleihin – jopa kirjoitusvirheineen!

Vinttikoirarata 2024: ”hukattu mahdollisuus”

- Niin vertaissuunnittelussa kuin asemakaavoituksessa yhtenä lähtökohtana oli, että vinttikoirarataa pysyy
- 2024 radan vuokrasopimus irtisanotaan ja samalla päätöksellä käytännössä lukitaan alue lumensäilytyspaikaksi
- Päätöksessä hiihtoväellä ohituskaista: avoimeksi jää, mitä alueen käyttäjät, lähiasukkaat tai muut urheiluseurat olisivat alueelle ideoineet!

Pienet
muutokset:
”näitä nyt
vain tulee”

- Koko ajan alueella on tapahtunut pieniä muutoksia, joihin asukkailla ei ole mitään vaikutusmahdollisuutta tai jopa päätöksentekijän löytäminen on vaikeaa
 - Latujen levennykset
 - Pysäköintijärjestelyt
 - Matkaviestintukiasema tunnistettujen luontoarvojen alueelle
- Muutokset vastoin periaatteita, joista vaikuttamismahdollisuuksissa on ollut puhetta
 - Esim kaavassa pysäköintiä keskitetään puiston sisääntuloon, seuraavana vuonna puiston ydin on annettu pesäpalloseuralle parkkipaikaksi

Yhteenveto

1. Alueen käyttäjillä on halu vaikuttaa oman ympäristönsä muutoksiin – ei haluta, että joku muu ”omii” omat tärkeät paikat ja alkaa tehdä muutoksia
2. Vaikutusmahdollisuuksien pitää olla monipuolisia: nopeat nettikyselyt, fyysiset tilaisuudet, jalkautuminen alueelle, vertaissuunnittelut jne.
3. **Mielipiteillä tulee olla vaikutusta!**
4. Huomio myös pienempiin toimenpiteisiin, pitää olla linjassa laajempien suunnittelujen kanssa